

**Управління культури та креативних індустрій
Департаменту гуманітарної політики
Вінницької обласної військової адміністрації
Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека
імені Валентина Отамановського**

Василь Земляк та його слово

До 100-річчя від дня народження

Бібліографічний покажчик

Вінниця, 2023

Відповідальна за випуск Л. Б. Сенік,
директор ВОУНБ ім. В. Отамановського

Василь Земляк та його слово : до 100-річчя від дня народж. : бібліогр. покажч. / Упр. культури та креатив. індустрій Департаменту гуманітар. політики Вінниц. обл. військ. адмін., ВОУНБ ім. В. Отамановського ; уклад. С. Ф. Коваль ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Л. Б. Сенік. – Вінниця, 2023.

Бібліографічний покажчик присвячений 100-річчю від дня народження відомого українського письменника, лауреата Шевченківської премії Василя Земляка.

До посібника вміщено бібліографію окремих видань, творів, надрукованих у збірниках, альманахах, періодичних виданнях.

Покажчик буде корисним науковцям, краєзнавцям, літературознавцям, бібліотечним працівникам, викладачам літератури, працівникам культури, студентам, учням загальноосвітніх шкіл та всім читачам, які цікавляться творчістю Василя Земляка.

Зміст

Від укладача

Висловлювання Василя Сидоровича Земляка

Відгуки про творчість Василя Земляка

Твори письменника

Окремі видання

Публікації в збірниках, альманахах, періодичних виданнях

Публіцистика, нариси, інтерв'ю

Література про життя і творчість Василя Земляка

Вшанування пам'яті Василя Земляка: літературно-мистецькі заходи, пам'ятники, меморіальні дошки

Довідкові та бібліографічні матеріали

Представлення в інтернеті творчості та діяльності В. С. Земляка

Іменний покажчик

Від укладача

Бібліографічний покажчик підготовлено до 100-річчя від дня народження відомого українського письменника, кіносценариста, лауреата Шевченківської премії Василя Земляка.

Народився Василь Сидорович Земляк (*Вацлав Вацек**, чес. *Václav Vacek*) 23 квітня 1923 року в селі Конюшівка Липовецького району (нині Турбівської СТГ Вінницького району) Вінницької області в селянській сім'ї. По батьковій лінії рід його походить із Чехії, звідки в 1874 р. в Україну переселився прадід майбутнього письменника. У важкому голодному 1933 році сім'я переїхала на постійне проживання в с. Миколаївку, у якому проростало чеське коріння їхнього родоводу. До 1937 року Василь навчався в Миколаївській неповносередній школі, а з восьмого класу – в Йосипівській середній школі. Закінчив її 1940 року і вступив до Харківського авіаційного училища.

Учасник Другої світової війни. 18-річним юнаком він разом зі своїми товаришами став на шлях боротьби з німецько-нацистськими загарбниками. Восени 1941 року Вацлав Вацек згуртував навколо себе друзів, колишніх співучнів із навколишніх сіл. Незабаром до підпілля прилучились робітники цукрозаводу, лікарі, а потім – полонені солдати й офіцери. Тим часом у народі прокотилася чутка про партизанське об'єднання на чолі з відважним командиром Пилипом Шуляком. Українські месники роззброювали ворожу варту на залізниці, пускали під укіс ешелони, рятували молодь, яку забирали на каторжні роботи до Німеччини. Загін Ружинщини складався з трьох рот. Однією з них керував В. Вацек.

З лютого 1942 року група в складі Вацека, Корнюка, Моркеса розпочала диверсійні акти на території Самгородоцького району (нині Самгородоцька СТГ Хмільницького району), у травні цього ж року пустили під укіс ворожий ешелон між станціями Миколаївка та Голендри. Улітку 1943 року на Юзефо-Миколаївському цукровому заводі створено підпільну групу, до складу якої увійшов Вацлав Вацек. Щоб уберегти батьків і родичів од переслідувань фашистських зайд, він почав називатися Василь Земляк.

Після війни Вацека призначили в Козятині головою райплану, невдовзі – керівником відділку бурякорадгоспу в селищі Червоному Андрушівського району (нині с. Червоне Червоненської СТГ Бердичівського району) Житомирської області.

З 24 травня 1946 року за наказом редактора газети «Радянська Житомирщина» його затверджено власкором Ружинського куца з місячним іспитовим терміном. Незабаром з'явилась перша, на десять рядків, Василева замітка «Успіхи врожайниць». З липня 1949 року В. Вацик – завідувач сільськогосподарського відділу в газеті, а з 9 серпня 1951-го – її відповідальний секретар. Виступає на газетних шпальтах із суто літературними творами – гуморесками, новелами, оповіданнями. У «Радянській Житомирщині» з'явилася новела «Ганна Лебідь». Цей твір значущий – його вперше підписано партизанським псевдонімом «Василь Земляк».

Одночасно журналіст-початківець не лише ґрунтовно займався самоосвітою, а й став студентом-заочником факультету мови і літератури Бердичівського вчительського інституту, потім навчався на заочному відділі Житомирського сільськогосподарського інституту (1949–1953), згодом продовжив навчання в Київській сільськогосподарській академії.

Разом із поколінням письменників-фронтовиків прийшов Василь Земляк в українську літературу 1950-х років. За плечима, в минулому – юнацькі враження довоєнної дійсності, жорстоко скорочена війною молодість, тяжкий ратний досвід. Як непересічного прозаїка В. Земляка помітили після появи друком двох його повістей – «Рідна сторона» (1956) та «Кам'яний Брід» (1957), присвячених темі українського повоєнного села.

1958 року призначений головним редактором республіканського видавництва «Молодь». В 1963–66 роках – головний редактор кіностудії художніх фільмів ім. О. Довженка, потім – керівник сценарної майстерні. Співпрацював із журналом «Новини кіноекрану».

Працюючи на Київській кіностудії ім. Олександра Довженка, Василь Земляк створює низку сценаріїв – «Олесь Чоботар», «Новели Красного дому», «Останній патрон» (1956–1963). У лютому 1957 його було прийнято до Спілки письменників.

Творчість Василя Земляка практично з перших його кроків у літературі привернула до себе увагу. 1978 року романи «Зелені млини» і «Лебедина зграя» відзначено Шевченківською премією.

В останні роки життя Василь Земляк створив трагедію «Президент» (1974–1976), присвячену боротьбі й смерті національного героя Чилі Сальвадора Альєнде. Помер 17 березня 1977 року. Похований на Байковому кладовищі.

Житомирською обласною організацією Національної спілки письменників України у 2010 році заснована премія імені видатного письменника. Премія присуджується щороку за значні досягнення в царині української літератури авторам оригінальних прозових творів, що сприяють утвердженню високих принципів гуманізму, спрямовані на державотворення і демократизацію українського суспільства. Фундатори премії – родина Колосівських: Валерій Євгенович, Любов Яківна, сини Богдан та Святослав.

Бібліографічний покажчик побудовано за розділами: «Висловлювання Василя Сидоровича Земляка», «Відгуки про творчість Василя Земляка», «Твори письменника», «Література про життя і творчість Василя Земляка», «Вшанування пам'яті Василя Земляка: літературно-мистецькі заходи, пам'ятники, меморіальні дошки», «Довідкові та бібліографічні матеріали», «Представлення в інтернеті творчості та діяльності В. С. Земляка». Бібліографічні записи розміщені в алфавітній послідовності.

Видання супроводжує допоміжний іменний покажчик, де в алфавітному порядку подано прізвища авторів публікацій, передмов, укладачів, редакторів тощо. Номерами, взятими в круглі дужки, позначені матеріали, присвячені тій чи іншій особистості.

При підготовці видання використовувалися фонди ВОУНБ ім. В. Отамановського та мережа «Інтернет». Вміщені до покажчика матеріали здебільшого переглянуто de visu. Покажчик не претендує на повноту та всеохопність.

Бібліографічний опис та скорочення слів і словосполучень здійснено згідно з чинними державними стандартами України.

Відбір матеріалу закінчено в березні 2023 року.

* У деяких публікаціях вказано прізвище Вацик.

Відгуки та побажання надсилайте на адресу:

*21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 73
ВОУНБ ім. В. Отамановського,
відділ краєзнавства
e-mail: kraev@library.vn.ua*

Висловлювання Василя Земляка

Я люблю Україну, вважаю себе споконвічним українцем, але ніколи не забуваю про чехів.

Треба людині сказати добре слово. Немає нічого простішого в цьому світі і нічого дорожчого за вчасно сказане добре слово.

Людям іноді доводиться пройти крізь міфи, щоб довоюватися до високого смислу життя.

Лише терпіння може зробити нас великими.

Коли гине людство, то перед тим гинуть традиції.

Патріотизм і національне почуття невіддільні. Людина, яка ставить себе поза народом, серед якого вона живе і якому вона належить, але якому вона не служить правдою й вірою, нічого доброго не зробить і для іншого народу.

Хто не може бути милосердним, той не може бути сильним.

...Письменником бути прекрасно! Спасибі долі, що вона потурбувалася про це.

Митець – це людина зіткана більше з душі, аніж з тіла.

Я навіть мертвий не знайду спокою, якщо мої слова не будуть вражати людей.

Батьківщино моя! Я готовий відповідати за тебе як твій громадянин, так само як ти відповідаєш перед світом за мене й за мільйони таких, як я. У цій обопільності ми єдині, хоч ти все, тоді як я без тебе ніхто. Ти в кожного одна, бо хто хоче мати дві батьківщини – той залишається без жодної. Доки ти є – ми вічні. Ми вистояли завдяки тобі, найвищому з понять, яке будь-коли сотворили і обіймали люди.

Відгуки про творчість Василя Земляка

В українській літературі середини ХХ ст. творчість Василя Земляка посіла своє, належне їй місце – серед явищ найпомітніших. Порівняно невеликий за обсягом доробок з виразним звучанням у літературному процесі свого часу, неповторним колоритом надійно прописаний на стильовій палітрі нашого письменства.

Григорій Сивокін

Василь Земляк – особистість епохальна. Він виразник духу українського і чеського народів, їх мудрість і совість, зболений нерв і надійний місток єднання.

Петро Зарицький

Він світлий дотик в серці ніс
Такий відкритий, совісний,
Мов звільнений від снігу ліс
За Ірпенем напровесні.

Платон Воронько

Твори Василя Земляка

1. **Твори** : в 4 т. / Василь Земляк – Київ : Дніпро, 1983–1984. – Т. 1–4.

Окремі твори

2. **Вибране** : романи, оповідання / Василь Земляк ; вступ. слово О. О. Сизоненко. – Київ : Україна, 2013. – 720 с. : портр.
3. **Впереді фронту** : повісти и рассказы / Василь Земляк. – Москва : Молодая гвардия, 1979. – 256 с.
4. **Гневный Стратион** : повісти / Василь Земляк ; авториз. пер. с укр. – Москва : Сов. писатель, 1962. – 240 с.
5. **Гнівний Стратіон** : повісті / Василь Земляк. – Київ : Рад. письменник, 1960. – 483 с.
6. **Гнівний Стратіон** : повість / Василь Земляк ; пер. на болг. М. Кожухарова. – Софія : Нар. культура, 1965. – 118 с.
7. **Зелені млини** : роман / Василь Земляк. – Київ : Дніпро, 1976. – 590 с.
8. **Кам'яний брід** : повість / Василь Земляк. – Київ : Молодь, 1957. – 112 с.
9. **Лебедина зграя** : роман / В. С. Земляк ; авт. передм. М. Слабошпицький. – Київ : Махаон-Україна, 2002. – 336 с. : іл. – (100 кращих творів українського письменства).
10. **Лебедина зграя. Зелені млини** : романи / Василь Земляк. – Київ : Дніпро, 1981. – 623 с. – (Лауреат).
11. **Лебедина зграя** : роман / Василь Земляк. – Київ : Україна, 2005. – 720 с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
12. **Лебединая стая. Зеленые млыны** : романи / Василь Земляк ; авториз. пер. с укр. – Москва : Худож. лит., 1981. – 655 с.
13. **На київському напрямі** : (Дума про місто) : літ. кіносценарій / Василь Земляк, В. Денисенко. – Київ : Мистецтво, 1969. – 85 с.
14. **Ночь без милосердия** : повісти, рассказы / Василь Земляк. – Київ : Дніпро, 1988. – 539 с.
15. **Підполковник Шиманський** : героїч. повість / Василь Земляк. – Київ : Веселка, 1980. – 335 с.
16. **Підполковник Шиманський** : героїч. повість / Василь Земляк. – Львів : Каменяр, 1995. – 176 с.
17. **Президент** : трагедія в 3 діях / Василь Земляк. – Київ : Дніпро, 1974. – 98 с.

18. **Рідна** сторона. Кам'яний брід. Гнівний Стратіон : повісті / Василь Земляк. – Київ : Дніпро, 1974. – 488 с. : іл.
19. **Родная** сторона : полесская повесть / Василь Земляк ; авториз. пер. с укр. – Москва : Гослитиздат, 1958. – 119 с.
20. **Родная** сторона : полесская повесть / Василь Земляк. – Москва : Молодая гвардия, 1958. – 335 с.
21. **Чарівний** кінь : повість, кіноповісті, драма, оповідання, поезії / Василь Земляк ; упоряд. та підгот. текстів Б. П. Комар. – Київ : Рад. письменник, 1978. – 343 с.

Публікації в збірниках, альманахах, періодичних виданнях

22. **Вавилон-XX** : кіноповість за мотивами роману Василя Земляка «Лебедина зграя» / В. Земляк, І. Миколайчук // Київ. – 2003. – № 6. – С. 35 ; № 7/8. – С. 88–102.
23. **Впереді** фронту : повесть / Василь Земляк ; пер. с укр. Е. Мовчан // Смена. – 1976. – № 1. – С. 28–30 ; № 2. – С. 28–30 ; № 3. – С. 28–31.
24. **Гнівний** Стратіон : уривок з повісті / Василь Земляк // Краса України – Поділля. Вінниччина в художньому слові / упоряд.: В. М. Борщевський, М. К. Гненний, М. П. Солоненко. – Одеса, 1972. – С. 203–209.
25. **Лебедина** зграя : роман. Ч. 2 : (уривки) / Василь Сидорович Земляк // Подільські криниці : хрестоматія з літ. рід. краю / упоряд., вступ. ст., біогр. нариси А. М. Подолинний. – Вінниця, 1994. – Вип. 1. – С. 350–369.
26. **Лебедина** зграя : уривки з роману / Василь Земляк // Дніпро. – 2014. – № 8. – С. 34–41.
27. **Маленькі** оповідання / Василь Земляк // Дніпро. – 1978. – № 7. – С. 104–117.
28. **Мовою** людини і бійця : вірші / Василь Земляк // Літ. Україна. – 1978. – 11 квіт.
29. **Новели** Красного дому : кінопоема / Василь Земляк // Україна. – 1962. – № 21. – С. 16–19 ; № 22. – С. 9–10 ; № 23. – С. 20–22.
30. **Опікун** : [гумореска] / Василь Земляк // Прапор. – 1983. – № 4. – С. 47–51.
31. **Суд** аистов: маленькие рассказы / Василь Земляк ; пер. с укр. Е. Тардова // Радуга. – 1976. – № 3. – С. 35–42.
32. **Як** закувала зозуля : маленькі оповідання / Василь Земляк // Українське слово : хрестоматія укр. літ. та літ. критики : в 4 кн. – Київ, 1995. – Кн. 4. – С. 471–475.

Публіцистика, нариси

33. **Вперше** російською : [про вінниц. прозаїка А. Колісниченка] / Василь Земляк // Подільські криниці : хрестоматія з літ. рід. краю / упоряд., авт. передм., авт. біогр. довідок А. М. Подолинний. – Вип. 2. – Вінниця, 2001. – С. 440–441.

34. **Герой** «Виру» : [про творчість Г. Тютюнника] / Василь Земляк // Літ. Україна. – 1998. – 11 черв. – С. 5.
35. **Діалог** з містом : [нарис про Київ] / Василь Земляк // Мир тобі, Земле. – Київ, 1987. – С. 369–370.
36. **Заповіт** любові : збірник / упоряд. Б. П. Комар. – Київ : Рад. письменник, 1983. – 471 с. : портр. – Зі змісту: ...Уся багатогранність життя : оповідання, ст., виступи / Василь Земляк. – С. 3–208 ; Я таке дерево : [про творчість М. Зарудного] / Василь Земляк. – С. 121–128 ; Народ вручив вам свою любов : [про творчість М. Стельмаха] / Василь Земляк. – С. 103–109.
37. **Золотіє** нити желаний : из лит. наследия [писателя] / Василь Земляк ; пер. с укр. // Радуга. – 1982. – № 9. – С. 84–92.
38. **Мудрість** чехів : [автобіогр. спогади про с. Миколаївку Липовец. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородац. СТГ Хмільниц. р-ну) Вінниц. обл.] / Василь Земляк // Заповіт любові. – Київ, 1983. – С. 178–179.
39. **Неопубліковані** нотатки Василя Земляка : [про М. Танка, Ір. Абашидзе, Л. Соболева, О. Гончара, М. Шолохова, М. Тихонова, К. Симонова, М. Алексєєва, О. Кобилянську] / В. С. Земляк ; публ. підгот. Б. Комар // Слово і час. – 1993. – № 4. – С. 32–37.
40. **Павличко** сьогодні / Василь Земляк // Про Дмитра Павличка : зб. ст. / упоряд. і ред. Д. Пилипчук. – Київ, 2019. – С. 139–148.
41. **Робітниця** свого народу [О. Кобилянська] / Василь Земляк // Літ. Україна. – 1963. – 29 листоп.

Література про життя і творчість Василя Земляка

42. **Антонов, О.** Ювілей Василя Земляка [відзначили у с. Миколаївка Козятин. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородац. СТГ Хмільниц. р-ну)] / О. Антонов // Жовт. зорі. – 1988. – 1 трав.
43. **Бойко, Л.** Особливості творчої лабораторії Василя Земляка / Л. Бойко // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 95–96.
44. **Бондарчук, П. М.** Земляк Василь Сидорович / П. М. Бондарчук // Енциклопедія історії України / ред. В. А. Смолій. – Київ, 2005. – Т. 3: Е-Й. – С. 344 : портр.
45. **Будьонна, Л.** Письменник В. Земляк – учасник підпільної та партизанської боротьби на Вінниччині в роки Великої Вітчизняної війни / Л. Будьонна // VII Поділ. іст.-краєзнав. конф. : (Секція історії рад. періоду). – Кам'янець-Подільський, 1987. – С. 74–75.
46. **Бура, Л.** Василь Земляк – студент Житомирського сільськогосподарського інституту: невідомі сторінки / Людмила Бура // Волинь-Житомирщина : іст.-філол. зб. з регіон. проблем / [редкол.: П. Білоус, І. Вихованець, К. Городенська та ін.]. – Житомир, 2002. – Вип. 8. – С. 94–100.
47. **Бурбан, В.** Навіки з Вавилоном : [про Василя Земляка] / Володимир Бурбан // Сіл.

- вісті. – 2018. – 24 квіт. – С. 3.
48. **Валявський, Ф.** Василь Земляк – письменник і воїн / Ф. Валявський // Вісн. Козятинщини. – 2008. – 24 квіт. – С. 6.
49. **Валявський, Ф.** Зірка першої величини : до 70-річчя від дня народж. В. Земляка / Ф. Валявський // Вісн. Козятинщини. – 1993. – 21 квіт. – С. 1, 4.
50. **Валявський, Ф.** «Нехай живі не зневажають мертвих...» : [про В. Земляка згадує його друг дитинства] / В. Валявський // Вісн. Козятинщини. – 2003. – 28 черв.
51. **Василенко, В.** Співець Вавилонії : [про уродженця с. Конюшівка Липовец. р-ну (нині с. Конюшівка Турбів. СТГ Вінниц. р-ну) В. Земляка] / В. Василенко // Вінниц. газ. – 2012. – 3 серп. – С. 8 : фот. – (Спец. вип. газ. «П'ятниця»).
52. **Василь Земляк** // Подільські криниці : хрестоматія з літератури рідного краю / упоряд., вступ. ст., біогр. нариси А. М. Подолинний. – Вінниця, 1994. – Вип. 1. – С. 348–350.
53. **Ващенко, Ю.** На перетині художніх світів: Вавилон на чебреці й Клошмерль Вавилонський (про типологічну спорідненість творів В. Земляка і Г. Шевальє) / Ю. Ващенко // Слово і час. – 2001. – № 1. – С. 47–58.
54. **Власенко, В. О.** На бистрині часу : становлення рад. способу життя і нової людини в романах Василя Земляка / В. О. Власенко, К. М. Логвиненко. – Київ : Знання, 1983. – 32 с. – (Література і мистецтво ; № 11).
55. **Володар** чарівного коня : спогади, ст., вірші про Василя Земляка // Заповіт любові : збірник / упоряд. Б. П. Комар. – Київ, 1983. – С. 209–468.
56. **Гнатюк, Н.** Шевченківські лауреати – наші земляки : [згадується Василь Земляк] / Н. Гнатюк // Вінниц. край. – 2014. – № Ювілейний. – С. 97–99.
57. **Голубєва, З. С.** Нові грані жанру : сучас. укр. рад. роман / З. С. Голубєва. – Київ : Дніпро, 1978. – 279 с. – Зі змісту: [романи В. Земляка «Лебедина зграя», «Зелені млини»]. – С. 38–42, 47.
58. **Гончар, О.** Василь Земляк і його слово / О. Гончар // Чим живемо: на шляхах до українського відродження / О. Гончар – Київ, 1991. – С. 200–203.
59. **Гончар, О.** Співець рідної землі [В. Земляк] / О. Гончар // Українське слово : хрестоматія укр. літ. та літ. критики : в 4 кн. – Київ, 1995. – Кн. 4. – С. 467–470.
60. **Горнятко-Шумилович, А.** Фольклорна образність «химерної» прози: типологічні подібності «Лебединої зграї» В. Земляка, «Іррю» В. Дрозда і «Дому на горі» В. Шевчука / А. Горнятко-Шумилович // Укр. мова та літ. – 2004. – 15 квіт. – С. 11–14.
61. **Грабовський В.** Рідна сторона Василя Земляка / Валентин Грабовський // Кожному мила своя сторона : краєзнав. нариси про видат. людей, минуле Житомирщини, обряди і звичаї населення краю / [упоряд.: Л. І. Бондарчук, Л. С. Демченко]. – Житомир, 1997. – С. 73–76.
62. **Гривківський, В.** Лемківський рід Василя Земляка / В. Гривківський // Подолія. –

2001. – 12 верес.

63. **Дзюба, І.** Вавилоніада Василя / Іван Дзюба // Літ. Україна.– 1983. – 28 квіт. – С. 3, 6.
64. **Дзюба, І.** Василь Земляк / І. Дзюба // Літературні портрети. Продовження : есеїст. розвідки / Іван Дзюба. – Київ, 2015. – С. 203–236.
65. **Дімаров, А.** «Зрештою, життя прекрасне...» : [про В. Земляка] / Анатолій Дімаров // Слово і час. – 1998. – № 4/5. – С. 16–19.
66. **Добрянська, М. М.** Василь Земляк «Тихоня» : урок позакл. читання. 5 клас / М. М. Добрянська // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2017. – № 19/21. – С. 30–32.
67. **Дончик, В.** Внутрішнє сяйво : [про Василя Земляка] / В. Дончик // Зупинені миті : ст., спогади, полеміка / В. Дончик. – Київ, 1989. – С. 234–243.
68. **Драч, І.** Пам'яті Василя Земляка : поезія / Іван Драч // Берло : кн. поезій / Іван Драч. – Київ, 2007. – С. 395–397. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
69. **Драч, І.** Про Василя Земляка / Іван Драч // Духовний меч : літ.-критич. ст. та есе / Іван Драч. – Київ, 1983. – С. 138–140.
70. **Жадько, В. О.** Земляк Василь : [біогр. довід.] / В. О. Жадько // У пам'яті Києва : наук. фотоіл. довід.-посіб. / Віктор Жадько. – Київ, 2007. – С. 236 : фот.
71. **Жулинський, М.** За мудрим законом лебединої зграї / М. Жулинський // Рад. Житомирщина. – 1983. – 23 квіт.
72. **Жулинський, М. Г.** «Я поведу вас у вічність...» : [про Василя Земляка] / М. Г. Жулинський // Наближення : літ. діалоги / М. Г. Жулинський. – Київ, 1986. – С. 8–32.
73. **З батьківщиною в серці** : до 90-річчя від дня народж. В. С. Земляка // Календар знамен. і пам'ят. дат. – 2013. – № 2. – С. 52–59 : портр.
74. **Зозуля, І.** «Гнівний Стратіон» – повість В. Земляка про партизанську боротьбу на Вінниччині / І. Зозуля, М. Ф. Присяжнюк // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 88–90.
75. **Кавун, М.** Партизанський псевдонім став літературним. 90-річчя Василя Земляка (Василя Сидоровича Вацека) / Микола Кавун // Вінниччина. – 2013. – 26 квіт. – С. 7.
76. **Кавун, М.** Що повикреслювали у Василя Земляка? : [за рад. часів цензурою було вилучено рядки про Голодомор з кн. В. Земляка] / М. Кавун // Вінниччина. – 2007. – 4 груд. – С. 3.
77. **Коваль, Л. М.** Двохелементна експлікація присудкового компонента в дискурсі Василя Земляка / Л. М. Коваль // Філологічні студії : зб. наук. ст. – Вінниця, 2006. – Вип. 4. – С. 33–36.
78. **Кононенко, П.** [Творчість Василя Земляка] / Петро Кононенко // В пошуках суті : літ.-критич. нариси / Петро Кононенко. – Київ, 1981. – С. 212–227.

79. **Котуз, Т. В.** Письменники-земляки – лауреати Шевченківської премії (до 50-річчя Національної премії України імені Тараса Шевченка) : [згадується Василь Земляк] / Тетяна Котуз // Подільський книжник : альманах. – Вінниця, 2012. – Вип. 4 (2011 р.). – С. 86–91.
80. **Кравінська, С.** Повоєнне село в ранній прозі Василя Земляка / С. Кравінська // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 86–88.
81. **Кравченко, А. Є.** Художня умовність в українській радянській прозі / А. Є. Кравченко ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1988. – 128 с. – Зі змісту: [Романи В. Земляка]. – С. 31–35.
82. **Лабінський, М.** Химерна проза Василя Земляка / М. Лабінський // Пам'ять століть. – 2008. – № 3. – С. 102–103.
83. **Ланкамер, Є.** Співець рідної землі : [про В. Земляка] / Є. Ланкамер // Вісн. Козятинщини. – 1995. – 22 квіт. – С. 2.
84. **Лановик, Л.** Василь Земляк (В'ячеслав [так у публікації] Сидорович Вацик) / Л. Лановик // Прадідів розчищені джерела. – Вінниця, 2004. – С. 43–45.
85. **Лановик, Л.** Відомі чехи села Миколаївки Козятинського району [нині с. Миколаївка Самгородоц. СТГ Хмільниц. р-ну)] : [згадується Василь Земляк] / Лариса Лановик // Вінниччина етнічна : інформ. бюл. / Вінниц. облдержадмін., Упр. у справах національностей та релігій. – Вінниця, [2020]. – С. 76–78.
86. **Літературна Вінниччина** : доп. та повідомл. обл. наук.-метод. конф., присвяч. 70-річчю з дня народж. Василя Земляка (23–24 квіт. 1993 р.) / Вінниц. держ. пед. ін-т ім. М. Островського, Каф. укр. літ. ; редкол.: Є. М. Антонюк, А. М. Подолинний, Б. В. Хоменко. – Вінниця : [б. в.], 1993. – 82 с.
87. **Логвиненко, О. М.** Сучасний український роман : еволюція, характери, стиль / О. М. Логвиненко. – Київ : Вища шк., 1988. – 175 с. – Зі змісту: [Роман В. Земляка «Лебедина зграя»]. – С. 159–160.
88. **Макаревич, Л.** Він працював у Козятині : [в 1945 р. Василь Земляк працював головою Козятин. райплану] / Л. Макаревич // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 10 серп.
89. **Мащенко, М.** «Він був геніальним письменником і великою людиною» : [спогади режисера М. Мащенка про В. Земляка] / М. Мащенко ; записала Н. Мічківська // Культура і життя. – 2006. – 19 лип. – С. 4.
90. **Мельник, П.** Не викреслити з пам'яті : [згадки про підпіл. боротьбу в роки Другої світової війни на Козятинщині та участь в ній В. Земляка] / П. Мельник // Вісн. Козятинщини. – 1997. – 28 черв.
91. **Монастирецький, Л. С.** Житомирські стежки Василя Земляка / Л. С. Монастирецький // Поліський дивосвіт. Література рідного краю: Житомирщина : посіб.-хрестоматія. У 2 ч. Ч. 1. Критичний огляд / [за ред. С. О. Пультера]. – Житомир, 2000. – С. 212–217.
92. **Мураховська, В.** Історична символіка давнього Вавилона в творчості Василя Земляка / В. Мураховська // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. –

Вип. 1. – С. 91–93.

93. **Настич, Н.** Творчість Василя Земляка в оцінці критики / Н. Настич // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 96–97.
94. **Нікітін, В.** Неприхований талант Земляка / В. Нікітін // Земля Поділ. – 1993. – 21 квіт. – С. 7.
95. **Павличко, Д.** Книжки від Василя Земляка / Дмитро Павличко // Дніпро. – 1983. – № 4. – С. 134–135.
96. **Пашковська, Г. Д.** Павло Тичина і Василь Земляк / Г. Д. Пашковська // Укр. літературознавство. – Львів, 1988. – Вип. 51. – С. 53–62.
97. **Пилинський, Я.** На крилах лебедів лети в широкий світ : до 60-річчя В. Земляка / Ярослав Пилинський // Всесвіт. – 1983. – № 5. – С. 152–153.
98. **Писаренко, М.** Василь Земляк за спогадами сучасників / М. Писаренко // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 97–99.
99. **Письменники** – лауреати Національної премії України ім. Тараса Шевченка : [уродженці області: В. Земляк, М. Стельмах, В. Яворівський, Є. Гуцало, В. Забаштанський, В. Стус] // Дивослово. – 2002. – № 4. – С. 25.
100. **Підсуха, О.** Його перші кроки : [про творчість В. Земляка] / Олександр Підсуха // Дніпро. – 1983. – № 4. – С. 132–133.
101. **Подільський, Е.** Вавілон його одержимості : письменнику Василю Земляку – 80 / Е. Подільський // Вісн. Козятинщини. – 2003. – 23 квіт.
102. **Подолінний, А. М.** Жити Україною : ст., рец., есе / Анатолій Подолінний. – Вінниця : Едельвейс і К, 2007. – 306 с. – Зі змісту: На конвеєрі смерті. Невідоме про Василя Земляка / А. М. Подолінний. – С. 192–194 ; У «рідній стороні» Василя Земляка : [про родичку Василя Земляка – Антоніну Йосипівну Вацек] / А. М. Подолінний. – С. 194–196.
103. **Поляруш, Н.** Родом з Поділля : [про Василя Земляка] / Ніна Поляруш // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали XXXIII Вінниц. Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 24 верес. 2021 р. / Вінниц. облдержадмін., Департамент інформ. діяльності і комунікацій з громадськістю, Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського, Іст. ф-т, Укр. ін-т нац. пам'яті, Центр. міжрегіон. від., Держ. архів Вінниц. обл. – Вінниця, 2021. – С. 281–286.
104. **Поляруш, Н. С.** Жанрова семантика химерної прози Василя Земляка / Н. С. Поляруш // Літературне краєзнавство Поділля в системі сучасної освіти: стан, проблеми, перспективи (матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Вінниця, 22 берез. 2011 р.) : зб. наук. пр. : до 100-річ. ювілею ВДПУ ім. М. Коцюбинського / голов. ред. О. М. Куцевол. – Вінниця, 2011. – С. 88–92.
105. **Поляруш, Н. С.** Феномен Василя Земляка : до 90-річчя від дня народж. укр. письменника / Н. С. Поляруш // Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2013 року : хронол. довід. / ВОУНБ ім. К. А.Тімірязєва. – Вінниця, 2012. – С. 135–141. – Бібліогр. в кінці ст.

106. **Пуніна, О.** «Лебедина зграя» Василя Земляка та «Вавилон ХХ» Івана Миколайчука: романний гротеск і його модифікація в кіноінтерпретації / Олена Пуніна // Слово і час. – 2013. – № 4. – С. 94–101.
107. **Рекрут, Я.** Розстріляти могли Василя Земляка / Я. Рекрут // Вінниц. край. – 2007. – № 1. – С. 37–40.
108. **Рекрут, Я.** Серед розстріляних у січні 38-го міг бути й В. Земляк : [репресії щодо родини письменника] / Я. Рекрут // Робітн. газ. – 2002. – 27 лют.
109. **Рибалко, А.** І штиком, і пером рідний край боронив : 23 квітня В. Земляку виповнилося б 70 років / А. Рибалко // Земля Поділ. – 1993. – 21 квіт. – С. 7.
110. **Роговий, О.** «Вавілонська історія» (романна і дійсна) / О. Роговий // Липовец. вісті. – 1998. – 28 листоп. ; 12–19 груд.
111. **Роговий, О.** Військова епопея В. Земляка / О. Роговий // Нове життя. – 1998. – 28–30 трав.
112. **Роговий, О.** Глибини родоводу : [до 80-річчя від дня народж. В. Земляка] / Олександр Роговий // Подолія. – 2003. – 23 квіт.
113. **Роговий, О.** Де ти, брате? : [про одну з родин. таємниць Василя Земляка – дворян. походження його матері Катерини та репресії, яких зазнала їхня родина] / Олександр Роговий // Політичні репресії на Поділлі в ХХ столітті : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 23–24 листоп. 2001 р.) / редкол.: А. Т. Давидюк, П. М. Кравченко, В. П. Лациба. – Вінниця, 2002. – С. 166–171. – Бібліогр. в кінці ст.
114. **Роговий, О.** Де ти, брате? : [про родичів В. Земляка, репресії у 1937 р.] / О. Роговий // Вінниччина. – 2001. – 11 груд.
115. **Роговий, О. І.** Бойова юність Василя Земляка / О. І. Роговий // Краєзнавство: історичний досвід та перспективи розвитку : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. 13–15 жовт. 2010 р. – Вінниця, 2011. – С. 88–92.
116. **Роговий, О. І.** Нашадок «Лемківського» роду : [про прадіда Василя Земляка] / О. Роговий // Вісн. Козятинщини. – 2003. – 9 квіт.
117. **Русанівський, В. М.** Мова химерного роману : [згадується Василь Земляк] / В. М. Русанівський // Мовознавство. – 2006. – № 4. – С. 3–21. – Бібліогр.: 10 назв.
118. **Семчук, Л.** Його називали Вацек : [про дит. та юнац. роки письменника В. Земляка] / Л. Семчук // Вісн. Козятинщини. – 1998. – 16 трав.
119. **Сивокінь, Г.** Василь Земляк (1923–1977) / Г. Сивокінь // Історія української літератури ХХ століття. У 2 кн. / за ред. В. Г. Дончика. – Київ, 1998. – Кн. 2. Друга половина ХХ століття. – С. 301–304.
120. **Сивокінь, Г.** Формула творчості – правда і доброта : штрихи до портр. В. Земляка / Григорій Сивокінь // Укр. мова і літ. в шк. – 1983. – № 4. – С. 19–27.
121. **Сивокінь, Г. М.** Визначеність таланту : літ.-критич. нариси / Григорій

- Сивокінь. – Київ : Молодь, 1978. – Зі змісту: [Роман В. Земляка «Лебедина згряя»]. – С. 132–134.
122. **Сизоненко, О.** Братання в Києві : [про перебування В. Земляка в молоді роки в Києві] / О. Сизоненко // Демократ. Україна. – 1998. – 23 квіт.
123. **Сизоненко, О.** Незбагнений Вавілон : [до 75-річчя від дня народж. В. Земляка] / О. Сизоненко // Літ. Україна. – 1998. – 23 квіт.
124. **Сизоненко, О.** Незбагнений Вавілон : новела про В. Земляка / О. Сизоненко // Дзвін. – 2000. – № 5/6. – С. 64–74.
125. **Сич, О. С.** Творчість Максима Рильського в студіях Василя Земляка / О. С. Сич // Творчий портрет Максима Рильського на тлі української літератури ХХ століття : матеріали та тези доп. наук.-теорет. конф., присвяч. 110-річчю від дня народж. М. Т. Рильського / [упоряд.: Бондарчук Л. І., Левченко Г. Д.]. – Житомир, 2005. – С. 67–68.
126. **Скрипник, А.** Навздогінці за давнім святом : 17 березня минуло 20 років з дня смерті В. Земляка (1923–1977) / А. Скрипник // Літ. Україна. – 1997. – № 11/12. – С. 15.
127. **Скрипник, А.** Повертаючись до Вавілона : [про В. Земляка] / А. Скрипник // Літ. Україна. – 1988. – 13 жовт. ; Уряд. кур'єр. – 2003. – 24 квіт.
128. **Слабошпицький, М.** Василь Земляк: дорога до «Лебединої зграї» / Михайло Слабошпицький // Укр. мова і літ. в шк. – 1992. – № 1. – С. 79–89.
129. **Слабошпицький, М.** Василь Земляк : нарис життя і творчості / Михайло Слабошпицький. – Київ : Дніпро, 1994. – 147 с.
130. **Слабошпицький, М.** Книжка, яку мене просили написати. Василь Земляк : [фрагм. мемуар. прози] / Михайло Слабошпицький // Слово Просвіти. – 2020. – 12–18 берез. – С. 11 : фот. ; 19 берез. – 8 квіт. – С. 13.
131. **Слабошпицький, М.** Протирання дзеркала : спогади / М. Слабошпицький // Київ. – 2017. – № 7/8. – С. 2–47 : портр. – Зі змісту: Невипита кава у Стокгольмі : [про Василя Земляка]. – С. 3–12.
132. **Слабошпицький, М. Ф.** Уроки Василя Земляка / Михайло Слабошпицький // Літературні профілі : літ.-критич. нариси / Михайло Слабошпицький. – Київ, 1984. – С. 3–30.
133. **Соколовська, М.** Поділля в житті і творчості Василя Земляка / М. Соколовська // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 93–95.
134. **Солодар, Л.** Змалювання народного побуту й звичаїв у творчості В. Земляка / Л. Солодар // Філологічні студії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 90–91.
135. **Сподарець, В.** Музика ніжності і добра : до 60-річчя від дня народж. В. Земляка / Володимир Сподарець // Вітчизна. – 1983. – № 4. – С. 186–191.

136. **Сподарець, В. С.** Душа, що прагне високості... (деякі риси стилю В. Земляка) / В. С. Сподарець // Рад. літературознавство. – 1982. – № 10. – С. 45–50.
137. **Страшний, В. І.** Пам'яті стежина : [вшанування пам'яті В. Земляка в с. Миколаївка на Козятинщині] / Василь Страшний // Вінниц. правда. – 1988. – 4 трав.
138. **Страшний, В. І.** Ранений птах болю не чує : публіцистика різних років / Василь Страшний. – Вінниця : Кн.-Вега, 2002. – 164 с. – Зі змісту: Грав у Миколаївці оркестр : [з історії культур. життя села Миколаївка Козятин. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородац. СТГ Хмільниц. р-ну), згадується В. Земляк] / Василь Страшний. – С. 63–65 ; Край зелених млинів – земля Василя Земляка : [про село Миколаївка Козятин. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородац. СТГ Хмільниц. р-ну)] / Василь Страшний. – С. 91–94.
139. **Страшний, В. І.** У земляків Василя Земляка / Василь Страшний // Вінниц. правда. – 1988. – 15 квіт.
140. **Сьогодні** Василеві Земляку виповнилося б 75... // Літ. Україна. – 1998. – 23 квіт. – С. 1.
141. **Творець** кіноповістей : 95 років від дня народження Василя Земляка // Шк. б-ка. – 2018. – № 3. – С. 62–65 : іл.
142. **Творчість** В. Земляка в контексті вітчизняної та світової літератури : до 75-річчя від дня народж. : зб. наук. пр. / [упоряд. та ред.: В. Т. Чайковська]. – Житомир, 1998. – 77 с.
143. **Томеш, О.** Двобій на дорозі : [про один з епізодів під час підпіл. діяльності В. Земляка] / О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 29 трав.
144. **Томеш, О.** До витоків творчості : перші публікації Василя Земляка / О. Томеш // Жовтн. зорі. – 1989. – 10 черв.
145. **Томеш, О.** Друже мій побратиме : [про Василя Земляка] / О. Томеш // Жовтн. зорі. – 1988. – 12 лип.
146. **Томеш, О.** З витоків пам'яті: сходження на вершину : [про участь у підпіл. боротьбі на Козятинщині в роки Другої світ. війни В. С. Вацека (В. Земляка) та І. Й. Моркеса] / О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 15 трав.
147. **Томеш, О.** З витоків пам'яті : [спогади про Василя Земляка] / О. Томеш // Липовец. вісті. – 2004. – № 1.
148. **Томеш, О.** Людина з рідної сторони : [про В. С. Земляка] / О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 11 трав.
149. **Томеш, О.** Нескорений : [до 80-річчя від дня народж. Василя Земляка] / О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 11 верес.
150. **Томеш, О.** Партизанський псевдонім [Василя Земляка] / О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 25 верес.
151. **Томеш, О.** Щоденник : [про участь В. Земляка у Ружин. партиз. з'єднанні під орудою П. Шуляка] / О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 16 жовт.

152. **Удвуд, О.** Писав про наш вокзал : [про В. Земляка] / Олена Удвуд // RIA Козятин. – 2020. – 2 квіт. – С. 2 : фот.
153. **Цибульська, Л. І.** Урок-діалог як форма ознайомлення з життєписом письменника (на матеріалі роману Василя Земляка «Лебедина зграя») / Л. І. Цибульська // Літературне краєзнавство Поділля в системі сучасної освіти: стан, проблеми, перспективи (матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Вінниця, 22 берез. 2011 р.) : зб. наук. пр. : до 100-річ. ювілею ВДПУ ім. М. Коцюбинського / голов. ред. О. М. Куцевол. – Вінниця, 2011. – С. 223–228.
154. **Чайковська, В. Т.** Фольклор і формування стилю В. С. Земляка / В. Т. Чайковська // Нар. творчість та етнографія. – 1983. – № 5. – С. 45–47.
155. **Шаховський, С. М.** Василь Земляк / С. М. Шаховський // Уроки радянської класики : літ.-критич. ст. / С. М. Шаховський. – Київ, 1989. – С. 371–399.
156. **Шевченківські лауреати – наші земляки** : [згадується Василь Земляк] // Вінниччина. – 2018. – 23 трав. – С. 4 : портр.
157. **Шевченківські лауреати – наші земляки** : [згадується Василь Земляк] // У вінок шани Кобзареві : міжнар. Шевченків. літ.-мистец. свято на Вінниччині : зб. матеріалів / Вінниц. обл. орг. Нац. спілки письменників України. – Вінниця, 2018. – С. 16–19.
158. **Шевченко, А.** Василь Земляк: письменником бути прекрасно / А. Шевченко // Наука і культура. Україна. 1983. – Київ, 1984. – Вип. 18. – С. 494.
159. **Шевченко, А.** Вершник : [до 80-річчя від дня народж. Василя Земляка] / А. Шевченко // Дивослово. – 2003. – № 4. – С. 17–18.
160. **Шевченко, А.** Вершник : [про Василя Земляка] / А. Шевченко // Треба України. – Київ, 2007. – С. 83–92.
161. **Шкляр, Г.** Земляк : до 67-ї річниці від дня народж. письменника В. Земляка / Г. Шкляр // Жовтн. зорі. – 1990. – 21 квіт.
162. **Шпак, В.** Землякові криниці : [про творчість Василя Земляка] / В. Шпак // Уряд. кур'єр. – 2008. – 24 квіт. – С. 8, 9.
163. **Шуляк, П.** Друже мій побратиме : [спогади командира партиз. загону П. Шуляка про В. Земляка] / П. Шуляк ; записав О. Томеш // Вісн. Козятинщини. – 2002. – 18 верес.
164. **Щербак, А. І.** Василь Земляк. «Люди моєї долини» / А. І. Щербак // Сучасність в українській кінодраматургії : сценар. творчість укр. письменників 1945–1960 рр. / А. І. Щербак. – Київ, 1962. – С. 190–198.
165. **Ющенко, О. Я.** Ірпінські вечори Василя Земляка / Олекса Ющенко // Безсмертники : нариси, етюди, спогади, есе. Кн. 3 / Олекса Ющенко. – Київ, 1982. – С. 6–16.

Вшанування пам'яті Василя Земляка:

літературно-мистецькі заходи, пам'ятники, меморіальні дошки

166. **Бабійчук, Н. М.** Творить добро, щоб кращим став цей світ : [розроб. уроку літ. за кн. В. Земляка] / Н. М. Бабійчук // Освіта Вінниччини. – 2012. – 20 квіт. – С. 7.
167. **Барцьось, К.** Вшановують майстра слова : [вшанування пам'яті В. Земляка на Липовеччині] / К. Барцьось // Нове життя. – 1993. – 21 квіт.
168. **Жадько, В. О.** Земляку В. С. : [меморіал. дошку встановлено на фасаді будинку в Києві, де жив письменник] / В. О. Жадько // У пам'яті Києва : наук. фотоіл. довід.-посіб. / Віктор Жадько. – Київ, 2007. – С. 107 : фот.
169. **Зарицький, П.** Лебідь високого злету : [у Миколаїв. шк. Козятин. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородец. СТГ Хмільниц. р-ну) відбулись заходи, присвяч. 85-річчю від дня народж. В. Земляка] / П. Зарицький // Вісн. Козятинщини. – 2008. – 1 трав.
170. **Зарицький, П.** На лебединому посту: ювілейна днина з Дня народження письменника сучасності Василя Сидоровича Земляка / П. Зарицький // Вісн. Козятинщини. – 2003. – 9 лют.
171. **Рибак, М.** «Білий лебідь нашого краю» : [про літ. свято на честь 85-річчя від дня народж. В. Земляка, що відбулось у с. Брицьке Липовец. р-ну (нині с. Брицьке Турбів. СТГ Вінниц. р-ну)] / М. Рибак // Липовец. вісті. – 2008. – 26 квіт.
172. **Сегеда, Ю.** Як у Вінниці письменників переплутали : [про надписи до бюстів видатним землякам у центр. парку м. Вінниці] / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2017. – 25 жовт. – С. 12 : фот.
173. **Щербацька, М.** Аллея в центральном парке – кто все эти люди? : [корот. біогр. довідки про наших земляків, пам'ятники яким розміщені в центр. парку м. Вінниця] / Марина Щербацька // 20 хвилин. – 2013. – 31 лип. – С. 16–17 : кольор. фот.
174. **Юліна, С.** Журнал «Світло спілкування» відзначив своїх авторів : [у Житомир. центр. міс. б-ці ім. В. Земляка відбулося відзначення лауреатів літ. премії імені Василя Земляка, згадуються фундатори – сім'я Валерія Євгеновича Колосівського] / Світлана Юдіна // Світло спілкування. – 2017. – Вип. 23. – С. 14.

Довідкові та бібліографічні матеріали

175. **Василь Земляк** // Письменники Радянської України. 1917–1987 : біобібліогр. довід. / уклад.: В. К. Коваль, В. П. Павловська. – Київ, 1986. – С. 230–231.
176. **Василь Земляк** // Подільські криниці : хрестоматія з літ. рід. краю / упоряд., вступ. ст. А. Подолинного. – Вінниця, 1994. – Вип. 1. – С. 348–350.
177. **Василь Сидорович Земляк (1923–1977)** / підгот. Леонід Монастирецький // Письменники Житомирщини / [авт.-упоряд.: М. Пасічник, П. Білоус, Л. Монастирецький]. – Житомир, 2010. – Кн. 1. – С. 330–333.

178. **Від «Рідної сторони» до «Лебединої зграї»...** : бібліогр. покажч. : до 85-річчя від дня народж. письменника Василя Земляка (1923–1977) / Козятин. центр. район. б-ка ; уклад. А. Мочарська. – Козятин : [б. в.], 2008. – 14 с. : кольор. іл., портр.
179. **Земляк В. С.** // Українська літературна енциклопедія / АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка ; відп. ред. І. О. Дзеверін. – Київ, 1990. – Т. 2. – С. 262–263.
180. **Земляк В. С.** // Українська радянська енциклопедія / голова редкол. М. П. Бажан. – Київ, 1979. – Т. 4. – С. 260.
181. **Земляк В. С.** // Шевченківські лауреати. 1962–2001 : енциклопед. довід. / упоряд. І. М. Дзюба. – Київ, 2001. – С. 187–189.
182. **Земляк Василь** // Енциклопедія українознавства / Ін-т укр. археографії та джерелознавства НАН України. – Львів, 1993. – Т. 2. – С. 790.
183. **Співець Вавилонії** : до 80-річчя від дня народж. письменника Василя Земляка (1923–1977) / Вінниц. обл. універс. наук. б-ка ім. К. А. Тімірязєва ; уклад. Л. І. Заря. – Вінниця : [б. в.], 2003. – 5 с. : портр.

Представлення в інтернеті творчості та діяльності В. С. Земляка

184. **Бондарчук, П. М.** Земляк Василь Сидорович [Електронний ресурс] / П. М. Бондарчук // Енциклопедія історії України / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Т. 3 : Е-Й. – 672 с. : іл. – Режим доступу: http://www.history.org.ua/?termin=Zemlyak_V (дата звернення: 22.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
185. **В Житомирі** вшанували пам'ять Василя Земляка [Електронний ресурс] // Житомирська міська рада : офіц. вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://zt-rada.gov.ua/?pages=3656> (дата звернення: 30.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 25.04.2018.
186. **«Вавилон ХХ»**: згадуючи Василя Земляка [Електронний ресурс] // Рідна країна : світогляд. портал. – Режим доступу: <https://ridna.ua/2019/04/vavylon-khkh-zghaduiuchy-vasyilia-zemliaka/>(дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 24.04.2019.
187. **Василь** Земляк (Вацик): 23.04.1923 – березень 1977 : [список кн.] [Електронний ресурс] // Читиво : електрон. б-ка. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://chtyvo.org.ua/authors/Zemliak/>(дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
188. **Вацик** Василь Сидорович (Земляк). Біографія (1923–1977): письменник, сценарист, журналіст [Електронний ресурс] // Електронна бібліотека Князева. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: https://www.ebk.net.ua/Book/synopsis/ukrainska_elita/part1/036.htm (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
189. **Відкрито** пам'ятну дошку видатному вінничанину чеського походження Василю Земляку : [23 квіт. 2018 р. у с. Миколаївка Козятин. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородоц. СТГ Хмільниц. р-ну) відбувся захід зі вшанування 95-ї річниці від дня народж. В. Земляка, під час проведення якого на будинку шк., де

- навчався письменник, встановлено пам'ят. дошку] [Електронний ресурс] // Вінницька обласна державна адміністрація : офіц. інтернет-представництво. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.vin.gov.ua/upravlinnia-uspravakh-natsionalnostei-ta-relihii/10295-vidkryto-pamiatku-doshku-vydatnomu-vinnuchanynu-cheskoho-pokhodzhennia-vasyliu-zemliaku> (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з титул. екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 24.04.2018.
190. **Вшанування** пам'яті Василя Земляка : [23 квіт. 2018 р. у селі Миколаївка Козятин. р-ну (нині с. Миколаївка Самгородоц. СТГ Хмільниц. р-ну) відбувся захід зі вшанування 95-ї річниці від дня народж. В. Земляка; чеське земляцтво відкрило пам'ят. дошку; в урочистостях взяв участь представник посольства Чеської Республіки в Києві] [Електронний ресурс] // Посольство Чеської Республіки в Києві : офіц. інтернет-представництво. – Режим доступу: https://www.mzv.cz/kyiv/uk/x2005_11_03/x2018_04_24.html (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 24.04.2018.
191. **Ж. Г. (Джей Джи).** Василь Земляк: коротка біографія та цікаві факти [Електронний ресурс] / Ж. Г. (Джей Джи) // Dovidka.biz.ua. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://dovidka.biz.ua/vasyl-zemliak-kortka-biografiia-ta-tsikavi-fakty> (дата звернення: 22.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
192. **Земляк** Василь [Електронний ресурс] // 1576 : Бібліотека Українського світу. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://194.106.216.224:8080/people/3696> (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
193. **Земляк** Василь Сидорович (1923–1977) [Електронний ресурс] // Почитайко. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/pub/Publication/Author/221> (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
194. **Земляк** Василь Сидорович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 28.03.2023). – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 29.01.2023.
195. **Земляк** Василь Сидорович: життя та творчість [Електронний ресурс] // УкрЛіб : б-ка укр. літ. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=13553> (дата звернення: 22.03.2023), вільний. – Назва з екрана.
196. **Корнейко, Н.** Василь Земляк: біографія скорочено [Електронний ресурс] / Наталія Корнейко // Українська література : вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrlitzno.com.ua/pismenniki/vasil-zemlyak/> (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 24.01.2013.
197. **Монастирецький, Л. С. В.** Земляк – співець рідної сторони (до 75-річчя від дня народження В. Земляка) : [про житомир. період у творчості В. Земляка] [Електронний ресурс] / Л. С. Монастирецький // STUDENTAM.NET.UA. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://studentam.net.ua/content/view/3405/97/> (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана.

198. **Сивокінь, Г.** Земляк Василь Сидорович: біографія [Електронний ресурс] / Г. Сивокінь // Українська літературна газета : вебсайт. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: [https:// http://litgazeta.com.ua/biografiya-korotko/zemlak-vasil-sidorovich-biografia/](https://litgazeta.com.ua/biografiya-korotko/zemlak-vasil-sidorovich-biografia/) (дата звернення: 22.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 08.01.2020.
199. **Скрипник, А.** День, якого не вистачало: Київ у житті й творчості Василя Земляка [Електронний ресурс] / Анатолій Скрипник // Міжнародний культурний портал Експеримент. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://md-eksperiment.org/post/20170327-den-yakogo-ne-vistachalo-kiyiv-u-zhitti-j-tvorchosti-vasilya-zemlyaka> (дата звернення: 28.03.2023), вільний. – Назва з екрана. – Опис засн. на версії, датов.: 27.03.2017.
200. **Співець** Вавілонії. До 80-річчя від дня народження письменника Василя Земляка (1923–1977) [Електронний ресурс] / уклад.: Л. Заря, О. Роговий, С. Синявська // Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Валентина Отамановського : [офіц. вебсайт]. – Електрон. текст. дані. – Вінниця. – Режим доступу: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/spivecz-vaviloniii> (дата звернення: 28.03.2023). – Назва з екрана.

Іменний покажчик

Абашидзе Ір. (39)
Алексеев М. (39)
Антонов О. 42
Антонюк Є. М. 86
Бабійчук Н. М. 166
Бажан М. П. 180
Барцьось К. 167
Білоус П. 46, 177
Бойко Л. 43
Бондарчук Л. І. 61, 125
Бондарчук П. М. 44, 184
Борщевський В. М. 24
Будьонна Л. 45
Бура Л. 46
Бурбан В. 47
Валявський Ф. 48 – 50
Василенко В. 51
Вацек А. Й. (102)
Ващенко Ю. 53
Вихованець І. 46
Власенко В. О. 54
Гнатюк Н. 56
Гненний М. К. 24
Голубєва З. С. 57
Гончар О. (39), 58, 59
Горнятко-Шумилович А. 60

Городенська К. 46
Грабовський В. 61
Гривківський В. 62
Гуцало Є. (99)
Давидюк А. Т. 113
Демченко Л. С. 61
Денисенко В. 13
J. G. (Джей Джи) 191
Дзевєрін І. О. 179
Дзюба І. 63, 64
Дзюба І. М. 181
Дімаров А. 65
Добрянська М. М. 66
Дончик В. 67
Дончик В. Г. 121
Драч І. 68, 69
Дрозд В. (60)
Жадько В. О. 70, 168
Жулинський М. 71, 72
Забаштанський В. (99)
Зарицький П. 169, 170
Зарудний М. (36)
Заря Л. 200
Заря Л. І. 183
Зозуля І. 74
Кавун М. 75, 76
Кобилянська О. (39), (41)
Коваль В. К. 175
Коваль Л. М. 77
Кожухаров М. 6
Колосівський В. Є. (174)
Колісниченко А. (33)
Комар Б. 40
Комар Б. П. 21, 36, 55
Кононенко П. 78
Корнейко Н. 196
Котуз Т. В. 79
Кравінська С. 80
Кравченко А. Є. 81
Кравченко П. М. 113
Куцевол О. М. 104, 153
Лабінський М. 82
Ланкамер Є. 83
Лановик Л. 84, 85
Лациба В. П. 113
Левченко Г. Д. 125
Логвиненко К. М. 54

Логвиненко О. М. 87
Макаревич Л. 88
Мащенко М. 89
Мельник П. 90
Миколайчук І. 22, (106)
Мічковська Н. 89
Мовчан Е. 23
Монастирецький Л. 177
Монастирецький Л. С. 91, 197
Моркес І. Й. (146)
Мочарська А. 178
Мураховська В. 92
Настич Н. 93
Нікітін В. 94
Павличко Д. (40), 95
Павловська В. П. 175
Пасічник М. 177
Пашковська Г. Д. 96
Пилинський Я. 97
Пилипчук Д. 41
Писаренко М. 98
Підсуха О. 100
Подільський Е. 101
Подолінний А. 176
Подолінний А. М. 25, 34, 52, 86, 102
Поляруш Н. 103 –105
Присяжнюк М. Ф. 74
Пультер С. О. 91
Пуніна О. 106
Рекрут Я. 107, 108
Рибак М. 171
Рибалко А. 109
Рильський М. (127)
Роговий О. 110 –114, 200
Роговий О. І. 115, 116
Русанівський В. М. 117
Сегеда Ю. 172
Семчук Л. 118
Сивокінь Г. 119–120, 198
Сивокінь Г. М. 121
Сизоненко О. 122–124
Сизоненко О. О. 2
Симонов К. (39)
Синявська С. 200
Сич О. С. 125
Скрипник А. 126, 127, 299
Слабошпицький М. 9, 128–131
Слабошпицький М. Ф. 132

Смолій В. А. 44, 184
Соболев Л. (39)
Соколовська М. 133
Солодар Л. 134
Солоненко М. П. 24
Сподарець В. 135
Сподарець В. С. 136
Стельмах М. (36), (99)
Страшний В. І. 137–139
Стус В. (99)
Танк М. (40)
Тардов Е. 31
Тихонов М. (39)
Томеш О. 143 –151
Тютюнник Г. (34)
Удвуд О. 152
Хоменко Б. В. 86
Цибульська Л. І. 153
Чайковська В. Т. 142, 154
Шаховський С. М. 155
Шевальє Г. (53)
Шевченко А. 158–160
Шевчук В. (60)
Шкляр Г. 161
Шолохов М. (39)
Шпак В. 162
Шуляк П. (151), 163
Щербак А. І. 164
Щербацька М. 173
Юліна С. 174
Ющенко О. Я. 165
Яворівський В. (99)

Довідково-бібліографічне видання

Василь Земляк та його слово

До 100-річчя від дня народження

Бібліографічний покажчик

Відповідальна за випуск *Л. Б. Сенник*,
директор ВОУНБ ім. В. Отамановського

Укладач, комп'ютерний набір *С. Ф. Коваль*

Редагування *С. В. Лавренюк*

Дизайн обкладинки *О. А. Пашкова*